

TELEPÍTÉS A DEPORTÁLÁS HELYETT

Munkás

JÓL FIZETETT MUNKÁT RELIEF HELYETT — OT NAPOS MUNKAHETET, HÉT ÓRÁS MUNKANAPOT A KIHASZNÁLÁS BONTÉSE — MUNKÁS-KEP-VISELŐKET OTTAWÁBA!

Ujság

A MUNKANÉLKÜLI BAL- ESETI- S ÖREGKORI BIZ- TOSÍTÁS ORSZAGOS KI- TERJESZTÉSE — A KÖZ- OZEMEK SZÖVETKEZE- TEKKE ALAKÍTÁSA — AZ UZSORA KIIRTÁSA!

„Mint bucsukor, csoportosan járunk munka után”

Mint a „Kanadai Magyar Ujság” már megírta, egy dérk magyar asszony vendégelte meg a Niagara-fallsi magyar nincsteleneket, amikor a hatósági ellátás terén fennakadás mutatkozott. Noha ő maga is élvez a segélyt, ugys kitudódott, hogy abból másoknak is tudott jó szívvel juttatni és így most már ki is írhatjuk a nevét: özvegy Janovszki Józsefné, született Ágoston Piroka, aki Szabolcs vármegyéből vándorolt Kanadába. Példáját országsszerte követ- hetnék azok, akiket kevésbé sujtott a depresszió vagy akiknek férje dolgozik.

Jelenleg a Park Streetre át- helyezett munkanélküli konyha fennáll és a városi tanács tör- dik is vele. Igaz ugyan, hogy innen is sokakat elkényszerített a nélkülözés a Delhi és Simcoe környéki dohánnyvidékekre, de amint beszéltek ott is kevésnek akad szerencséje. Ugy jár a nép

munka után csoportostól, mint otthon bucsu alkalmával, hiszen dolgozni szeretne mindenki, aki már négy éve túrt, szenvedett, úgyhogy ma már igazán cent nélkül áll a legtöbb ember.

Most kell legjobban vigyázni a népünkkel, hogy félre ne vesse- sék. Különösen azoknak kell lelkiismeretesen kezelni ezt a kérdést, akiket kanadai polgár- ságuknál fogva már megillet a szavazati jog. A választások- nál meg kell fontolni, hogy me- lyik jelölt mit tud tenni a mun- kásság érdekében, nem pedig, hogy ki mit ígér. Most annyi minden van rakatár, hogy a tultermelés, meg a profitvágy nem hagy meg lehetést a ma- gyarnak és éppen ezért kell vi- gyáznunk, hogy csak olyanok- ban bízunk, akik segítenek, nem pedig hangzatos jelsza- vakkal még jobban kiforgatnak bennünket.

Ninács Ferenc

A MUNKAPIACI helyzetről kiadott legújabb jelentés szerint Angliában július havában 2,442 175 munkanélküli volt. Július óta ugyan ismét emelkedett va- lamivel a munkanélküliek szá- ma, az elmúlt évvel összehason- litva azonban így is a munka- piac helyzetének igen jelentős javulása észlelhető. Múlt július- ban ugyanis 369,607 munkanél- külivel több volt Angliában mint most.

TIZENÖT millió a munkanél- küli Amerikában. A newyorki Alexander Hamilton intézet megállapítása szerint a munka- nélküliek száma az Egyesült Államokban 15 millió, ami 1,8 millióval kevesebb, mint az elő- ző hónapban volt. Ez a kimuta- tás jóval kedvezőlenebb a kü- lönböző hivatalos becsléseknél.

A GÖRÖG dohánytermelés e- gyik központjában véres zavar- gás tört ki, melynek több ha- lottja van. Az egyik cavallai do- hánygyárban munkahiány miatt elbocsátottak 2000 munkást, mire az egész munkásság álta- lános sztrájkba lépett és meg- szállította a dohánygyár telepét. A sztrájkolók még vasárnap sem mozdultak a telepről, sőt, amikor megtudták, hogy moz- gósítottak ellenük a rendőrség- get, barrikádokat emeltek és szabályos lövészárk-harcra rendezkedtek be. A rendőrség a helyzet láttára visszavonult és helyette katonai csapatok ér- keztek a dohánygyár elé, ahol nyomban ostrom alá vették a sztrájkolókat. Másfél óra tüze-

lés után a dohánygyárat el is foglalták. A harcnak két halott- ja és igen sok sebesültje van.

BENNETT miniszterelnök az ujságíróknak adott nyilatkoza- tában a közmunkák megindí- tását ígérte be, azonban mere- vel elárkózott még a gondola- tától is annak, hogy kövesse Roosevelt amerikai elnök poli- tikáját és a rövidebb munkaidő, valamint felemelt munkabér be- vezetésével javítson a helyze- ten. Bennett szerint Kanada nem ipar-állam, mint az Egye- sült Államok s így nem enged- het meg magának „fényűzést”.

WINDSOR ontariói határvá- ros megelőzte egész Kanadát, amikor szeptember elsején élet- beléptette a „Fair Wages Bylaw” rendeletet, melynek értelmében csak azon cégektől és vállala- toktól vásárol a város, melyek a megélhetéshez elegendő bért fizetnek munkásaiknak. Croll windsori polgármester mozgá- lása is magáévá tette és egy „Minimum Wage Law” törvény- beiktatását kéri a tartományi kormánytól.

AZ ÖZD-SOMSÁLYI szénbá- nyában történt kettős halálós szerencsétlenség ügyében a mis- kolci bányakapitányság vizgá- lata megállapította, hogy a két szerencsétlenül járt bányász: Tankovics János és Demcsik István az üres csillék szállítása közben ráültek a csilléket húzó lóra. A ló erre megrántotta a

kocsikat, ezek kiugrottak a sí- nékről és az egyik csille kőso- dorta a bányafolyósót tartó osz- lopokat. Ennek következtében történt a földomlás, amely a bá- nyászokat eltemette. Eszerint a szerencsétlenséget a két bá- nyász könnyelműsége okozta volna.

A KELET-POROSZ munka- nélkülieket a kormány kény- szermunka-táborokba sorozta. A legszigorúbb kaszárnyafegy- lem uralkodik és a munkabérek példátlanul alacsonyak. Most a lengyelek helyett a német kény- szermunkások dolgoznak a ke- let-porosz nagybirtokokon: még annál is alacsonyabb bért, a- mit annak idején a lengyelek kaptak.

NYUGDIAZTAK 1,500 köz- alkalmazottat, majd ugyaney- nyi új erőt vettek fel a múlt hét végén az állami hivatalokban. Leginkább 65 éves postások ke- rültek így megérdemelt nyugá- lomba s miután Ottawa ezenül ragaszkodik a 65 éves korhatár- hoz, a jövőben több fiatal mun- kanélküli számíthat állásra, ha leteszi az előírt vizsgát.

LEFUJTÁK a sztrájkot a szö- vőipari munkások az Egyesült Államok területén, miután azt remélték, hogy megfelelőbb esz- közökkel nagyobb eredményt tudnak biztosítani maguknak. Ugyanakkor azonban 600 szén- bányász Iowa államban letette a csákányt és csatlakozásra szó- lította fel a többi szervezetet.

MINDEN átutazó munkanél- külinek négyeszeri étkezésre és kétszeri hálásra érvényes segély- jegyet utal ki Winnipegben a Princess és Ross utcák sarkán levő segélybiztosítók. Midőn ezt az újítást a rengeteg átutazó szegény ember érdekében beve- zették, egyuttal megszüntették a magános munkanélküliek köz- ellátásának eddigi módját. Az új rend szerint amint a munka- táborok elkészülnek, csak az 50

éven f-1-ek vagy munkakép- telenek lehetnek a városban ingyenes ellátást.

ÖTSZAZ sztrájkoló torontói szűcs ütközött meg a rendőr- séggel, mely megakadályozta, hogy a Hallam & Sable cég mű- helyébe behatoljanak. A rend- őroket közáporral fogadó sztrá- kolók közül három hatóság el- leni erőszak címén letartóztat- tak. A sztrájk kilitásairól egy- előre nem adott felvilágosítást a torontói szűcs-szakszervezet.

FELROBBANT a manitóbai Carsdale melletti egyik farmon a cseplő-lokomobil gőzkazánja. A farmer 9 éves kisfiát azonnal megölték az ezer darabban szer- te hulló vasszilánkok, míg a 20 éves fűtő a brandoni kórházban szenvedett ki. A robbanást ha- nyagság okozta, amennyiben a kazánt nem tisztították ki az időn és a hideg víz beadagolása- kor lepattogó vízkő helyén meg- repedt az izzóvöröse melegeit kazánfal.

49 MILLIÓ dollár szerepel az ottawai kormány 170 millió kölcsöntervezetében a tél folya- mán kiosztandó munkanélküli segély gyanánt. Eleinte 300-500 millió kölcsön kibocsátásá- ról tárgyaltak, azonban ahelyett hogy ismét Londonban vagy New Yorkban növelnék az or- szág adósságát, a legújabb hir- adások kisebb belföldi kölcsön felvételéről tudnak.

CAMPBELL munkaügyi mi- niszteri kiküldött vezetése alatt tárgyalnak a winniepi villa- mosvasutak alkalmazottai, akik a kormány megnyugtató ígére- tére nem valószínűtlen meg a ter- vezett sztrájkot. A Winnipeg Electric ugyanis 15 százalékos fizetésszállítást akart végre- hajtani, amit az alkalmazottak nem voltak hajlandók elfogadni, különösen miután ellenőrizhe- telen hírek szerint amúgy is a városnak szeretné egész beren- dezését eladni a vállalat.

Óriás madár csontváza akad, melynek alkata némileg hason- litható az emuéhoz, azonban jóval nagyobb lehetett és körül- belül 15 láb magas volt.

HA EGYETLEN UJSÁGJA MARADT VOLNA EL, AKKOR IS IRJON RÖGTÖN A KIADÓBA

Titokzatos mumia-rejtély izgatja a világot

Még élénk emlékezetünkben él az a néhány év előtti megma- gyarizhatatlan tragédia, mely Tut-Ankh-Amon egyiptomi fá- raó sírjának feltárasakor a ku- tatást végző angol tudós család- ját érte. Egy napon kiderítet- ten oknál fogva sorozatos ha- láleletek sötétítették el az expedi- ció pazar eredményeit, me- lyek nemcsak tudományos, ha- nem hallatlan pénzbeli kincset hoztak napvilágra.

Egyidőben azt hitték, hogy valami titokzatos légyecsípés mérge okozta a kutatók halálát, de miután hozzátartozók közül a messze Angliában többen szin- tén rejtélyes körülmények kö- zött szenvedtek ki, sokan egés- zen babonás hatalmat tulajdo- nitottak a fáraók mumiáinak. Nehéz volna a tényállást kibo- gozni ebben a rejtélyes ügyben, annyi azonban kétségtelen, hogy éveken át nem bolygatták a kutatók az egyiptomi fáraók nyughelyeit.

Augusztus végén azután az egész világot izgalomja hozta az a londoni hír, mely szerint a Vörös tengermelléki Aden ki-

KANADAI DOLLÁRJÁT

GYORSAN, BIZTOSAN ÉS A LEGMAGASABB

ÁRFOLYAMON KÜLDI AZ OHAZABA

GEORGE SZABO

272 Main Street — WINNIPEG, MAN.

Hajójegyek részlete is, Bevándorlási egedyek,

lése miatt kórházi kezelést ígé- nyel. A Simcoe-ből kiszállított rendőrség lapzártái még nem adott részletes nyilatkozatot az ügy kimeneteléről, illetőleg a Dr. Zumstein ellen folytatott vizs- gálat részleteire vonatkozólag.

Kétségtelen, hogy az ontá- rió kormányának volna kötele- sége — ha már a dohányterme- lők nem volnának ehhez elég erősek — megfelelő szállás-tá- borról gondoskodni az időszaki munkások részére. Hiszen a fel- legkeg emelt dohányadóból végezeredményben talán megil- leti azokat is valami, akiknek verejtéke árán aratódik le a rengeteg nyersanyag, amit az- után a módosabbak többszörös áron megfizetve elfűstölnek.

Szociális-, sport-, időjárás- rovatot és rádióműsört rendszeresítünk!

Folytatás az első oldalról!

telmében esetleg minden szám- ban megjelentessük a felemlített rovatok közül választottakat.

Mindenestre folytatjuk Dr. Biró Károly „Háziorvosunk le- velésládája” című közhasznu rovatát, ezenkívül felujtjuk, mi- több, műsor-ismeretetéssel bő- vítjük rádió-rovatunkat, sőt az időjárás-jelzés bevezetésével a farmertársadalm, új sportova- tunkkal pedig a testedző fiatal nemzedék jogos óhaját kívánjuk teljesíteni.

Nagy általánosságban tehát elmondhatjuk, hogy nem csupán a hetenként kétszer nyújtandó hiranyag terjedelmében, hanem mindenre kiterjedő választéko- ságában is újat fog adni a pél- dányonként 2 centért árusított „Kanadai Magyar Ujság”. Ami lapunk barátság bizonyára érde- kelni fogja, nagyjából a lap be- osztása marad a jelenlegi, azon- ban rövidebb, tömörebb cikke- közlése révén hamarosan heten- ként kétszer olvashatjuk majd Nova Scotiától British Colum- biáig honfitársaink a beküldött tudósításokat, „Munkás Ujság”- ot, „Farmer Tudósító”-t, tárcát, regényt, pénzüciot, gabona- és állatvásári árakat, egyszerűen oly rendszeres tudnivalókat vagy szórakoztató olvasmányokat, a- melyeket a vidék hírszolgálatát ellátó nagy angolnyelvű lapok is csak egyszer adnak hetenként.

A LEGFRISSEBB HIREKET A TISZTESSÉGES SAJTÓ KÖZLI — HETENKÉNT KÉTSZER!

Ok nélkül fél a magyaroktól Delhi

Folytatás az 1-6 oldalról

megunta földjén a tulságosan szoros „telepedést”, az a hír ter- jedt el, hogy megvonja tőlük a „lakhatási” engedélyt. Erre az- után az elkecseregett magyarok közül egyharmadát találtá fele- lő a „Kitchener Daily Record” kiküldött tudósítójának, hogy kitelepítés esetén egyszerűen át teszik székhelyüket a közel- Delhibe.

Meg is indult erre olyan cikk- lavina a környékbeli angol la- poscákban a magyarok ellen, amiről jobb nem is beszélni. Ir- tak arról, hogy az „idegen hor- dák” valósággal megszállják a földjüket, sőt bemerészkednek a kertekbe, órákhosszat elűsö- rögnek a lépcsőkön és hasonló „sulyos kihágásokat” követnek el. A panaszok szerint „vad kül- seji” magyarok nagy tömegek- sen leplek el a falu parkját is, úgyhogy az asszonyok ki sem mertek egyedül menni a házak- ból.

Szerencsére a tárgyilagosa- bak elismerték, hogy „kevés su- lyosabb természetű visszaélés”

fordult elő a dohánymunkára összegyűltekről és azt is be- vallották, hogy a félelem e- gyik főoka csupán az, hogy a- midőn itt-ott mégis előfordult néhány olyan eset, ami nem ve- tett kedvező fényt az emberek- re, a gyengébb idegzetűek mind- járt rémeket láttak. Nem is cso- da hiszen csak egyetlen szál rendőr van Delhi-ben; hacsak az éjjeli baktort nem számítjuk komoly közbiztonsági hatalom- nak.

A Delhi-ben általában uralkodó ideges hangulattal igyekeznek magyarázni azt a szomorú ki- menetelű lövöldözést, melynek központjában Dr. Zumstein né- met származású helybeli orvos áll. A fegyvergyűjteményéről ismert doktor ugyanis eddig még tisztázatlan okból két lö- vést adott le a revolveréből, me- lyek a tanuvalomások értelmé- ben a járdáról visszacsapódva két embert megsebesítettek. Szerencsére nem fenyegeti őket halálvesedelem, noha egyikük a nyakán, a másik pedig a boká- ján szenvedett fájdalmas séri-

Köz- gazdaság
IPAR, KERESKEDELEM,
ÁRU- S ÉRTÉK-TÖZSDE,
PÉNZPIAC, VAMPOLITIKA

A LONDONI világpiacszociális értekezlet italfogyasztása az ér- tekezleten hatheti feltartatama alatt a következő volt: 12,000 adag tea, 12,000 palack sör, 7000 adag kávé, 2400 palack szódavíz, 12,000 darab narancs és 15,000 darab citrom. A ritkább italok között szerepel 1—1 palack vo- ka, arak és rakli. Ha más orszá- gokon nem is, Anglia italfö- gyasztásán „kétségkívül lendi- tett a konferencia.

ANGLIÁBAN naponta 436 személy lesz háztulajdonossá az építési szövetkezetek, közvetíté- sével, mint az angol építési szö- vetkezetek évkönyve kimutat- ja. Angliában jelenleg 93 építési szövetkezett működik, melyek az elmúlt évben összesen 82,142 116 font előleget nyújtották, a- lapítóikéjük és betétállományuk pedig együttvéve 447,634,000 angol font, azaz 2,160,000,000 dollár.

A „SAROK MÖGÜL” végre talán mégis elő fog bujni az üz- leti fellendülés — ez a legerő- sebb kanadai pénzintézet, a Bank of Nova Scotia véleménye. Hasonlóképpen a Bank of Montreal is sokkal kedvezőbb- nek ítéli meg ma a javulásra reményt nyújtó kilátásokat, mint akár hat hónappal ezelőtt. Noha a munkanélküliség még mindig ijesztő arányokat ölt és ha gyenge is az idei termés, már maga az a tény, hogy mezőgaz- dasági termények és az iparcik- kek árai közötti távongó ür

csökkent, a jobb idők közeledt- re nyújt alkalmat.

TUDOMÁNY

Folytatás a 3-dik oldalról

Arannyal és olajjal gyógyítja a leprát egy japán tudós. Dr. Shinichi Matsumoto, a kyotói egyetem tanára új és feltétlenül biztos hatású gyógyszert talált fel a lepra kezelésére. Az új szer az „Asahi” című lap jelen- tése szerint különleges olajok- ból és aranyból készül.

Növényteni expedíció indult a Himalaya környékére, hogy 10-000 láb magasságban a Pindari és Khapini jégmezők környékén Európában ismeretlen, ritka vö- rákok magvait szerezze meg az angol tudományos intézetek számára. Eddig a sárga mák- virág és egy pompás bíbor lil- lom magvát sikerült gyűjteni.

Óriási őskori madár csontvá- zára akadtak Ausztráliában. A sidneyi múzeum kutató expedi- ciója New South Wales-ben folytatott ásatásai során őskori

Az Ön döntése

az idei termés hova szállítását illetőleg, egész Nyugatkanada mezőgazdaságának kialakulására nézve fontossággal bír.

Ha úgy határozott, hogy a Pool Elevators szervezetén keresztül dobja piacra gabonáját, egy egyuttal a legjobb kiszol- gálást is biztosította magának. Egyetlen próba meg fogja Önt győzni ezen állításunk igazságáról!

Ha Ön is pool elevátorba szállít, egy a farmerek saját intézményét támogatja. A pool a farmerek tulajdona s a gaz- datársadalom saját kezelésében és saját érdekeinek megvéde- sére, valamint a nyugatkanadai mezőgazdálkodás megszilárdí- tására tartanak fenn.

SZÁLLÍTSA GABONA-TERMÉSÉT
POOL - ELEVATOROKBA!Saskatchewan Pool Elevators Limited
HEAD OFFICE - REGINA